

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 28 cor., pe jumăt. de an 14.40 C., pe un sfert de an 7.20 C. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 10 cor., pe jumăt. de an 5 cor. Abon. la mai multe ex. 4 Cor. la an.

Chestia română în Camera ungară

— Vorbirea deputatului Iosif Siegescu. — Românii internați să fie retrimiși la cămin. — Protestul contra insinuărilor deputatului sas Schmidt. — Destul cu insinuările la adresa românilor. — Ce declară prim-ministrul ungar despre ținuta românilor. —

În ședința de ieri a Camerei ungare, situația și soarta românilor din Ardeal și Ungaria în legătură cu războiul, au fost obiectul unor foarte interesante discuții. Inceputul l-a făcut deputatul român guvernamental și profesor universitar dr. Iosif Siegescu. Și după d-sa a luat cuvântul în aceeași chestiune prim-ministrul ungar, care a făcut importante declarații asupra intențiilor guvernului în chestia românească.

Ceia ce l-a îndemnat pe d-l-deputat Siegescu să vorbească asupra problemei naționale române — au fost desigur cuvintele jignitoare și deplasate ce le-a pronunțat la adresa românilor, deputatul sas, Carol Schmidt, în ședința de Sâmbătă, care prin insinuările și generalizările lui a ofensat întregul popor român din Ungaria și Ardeal. A fost dar o idee bună a deputatului român guvernamental, d. Iosif Siegescu, ca să-și ridice cuvântul lui de protestare contra infamiilor deputatului sas. În privința aceasta, d. Siegescu a putut și poate conta pe aprobarea întregii obște românești. Și trebuie să recunoaștem, că rare ori un deputat român a avut curajul să atace cu o energie atât de viguroasă și redevabilă pe un vorbitor, care fiindcă e sas și guvernamental pe de asupra, crede că-i este iertat în împrejurările astea turbure, să ridice acuzări nefondate contra întregii națiuni române din Ungaria, punând pe socoteala acestei națiuni păcatele câtorva transfugi. Și aci, d. deputat Siegescu s-a folosit de o vorbă a d-lui Aurel Vlașă: Gunoii nației române din Ungaria, ridicat de război, a ajuns în România. Nația curată română a rămas în Ungaria și voiește să trăiască în frăție și armonie cu poporul maghiar, și pe câmpiile de luptă, românii își manifestă acum cu prisosință iubirea lor de patrie. Prost serviciu — a spus d. Siegescu — a făcut deputatul sas Schmidt poporului sas, cu ieșirea lui violentă contra românilor. Poporul român va trece vorbirea lui la răboj.

Vor sașii și acum să pescuiască în apă turburată?

Cu accente sincere, care-i fac onoare, deputatul d. Siegescu, a declarat cu voce ridicată, că prestațiunile românilor în război, nu se judecă și se apreciază acum într-o cafenea săsească din Brașov, ci bilanțul războiului se va face mai târziu, în zile de pace, când se va vedea lămurit lista eroilor, jertfelor și morților fiecărei națiuni din țara aceasta.

Accente calde a avut deputatul d. Siegescu și la adresa celor aproape 700 români din Ardeal, internați în Sopron, cerând guvernului să se accelereze cercetarea lor și să fie retrimiși acasă, la familiile lor, acum când și munca agricolă cere tot mai multe brațe.

Românii din Ungaria vor avea să

multumească deputatului dr. Siegescu, pentru curajul ce l-a avut ca în zilele acestea critice și grave, când deputații naționaliști nu cutează să-și ridice cuvântul și absentează dela Cameră, — să-l puie la loc pe acei mici la suflet — cari ca deputatul sas Schmidt — jubilează acum și caută să tragă profit politic din soarta tragică a românilor.

Prim ministrul ungar, contele Tisza luind cuvântul, a ținut să-și exprime bucuria pentru tonul patriotic și precisiunea cu care a vorbit deputatul d. Siegescu, care a cerut ca cetățenii români din Ungaria să se plaseze în viața publică ungară. Și contele Tisza s-a ridicat contra acelor cari vor să generalizeze simptomele triste ce s-au manifestat în timpul războiului la români. E greșit lucru să fie loviți nevinovații și să fie lăsați fără pedeapsă vinovații. Nu numai soldații maghiari, ci și soldații români, chiar din corpul al 7-lea din Caraș-Severin, au cerut să fie trimiși la frontul român să-și apere patria. Cuvintele acestea vor rămănea pentru istorie.

Răniți bulgari

de pe câmpul de luptă transportați într-un mod original la spital

Războiul cu România

— Cu reducerea frigului, acțiunea de luptă devine mai vie. —

De pe frontul român au sosit următoarele știri pe ziua de 27 Februarie:

In unele locuri lupte mai vii.

Höfer, mareșal locot.

Frigul micșorându-se, acțiunea de luptă a fost mai vie ca în timpul din urmă.

v. LUDENDORFFE

Comunicatul bulgar anunță:

La Mahmudie schimb de foc între posturi pe ambele maluri ale brațului St. George.

Se așteaptă lupte mari pe frontul român la Primăvară

Senatul Zingo (?) sosit la Odessa din România, a declarat unui ziarist rus, că s'a îmbunătățit simțitor moralul armatei române. În data ce timpul de primăvară va veni, vor avea loc operații militare de cel mai mare stil. Armata română speră, că trupele austro-ungare și germane nu vor reuși să treacă Siretul.

In Carpații pădușoși au fost luate cu asalt mai multe poziții rusești. — 1200 prizonieri.

De pe frontul român se anunță pe ziua de 28 Febr. următoarele știri:

La armata mareșalului Mackensen: Nimic deosebit.

Pe frontul arhiducelui Iosif:

La răsărit de Câmpulung, a fost nimidită o sâmbetă dușmană. De ambele părți de pasul Valea Putna, trupele noastre printr-un atac surprinzător eri după amiază au luat mai multe poziții de înălțimi rusești. Punctul de sprijin dela tunel, fiind într-o situație nefavorabilă, a fost din nou părăsit de noi, fără a fi influențat de dușmani, după ce am distrus lucrările de apărare. Toate celelalte poziții cucerite le-am afirmat contra atacurilor îndârjite rusești. Prada zilei se ridică la 12 ofițeri, 1300 soldați, 11 mitraliere și 9 asvârloare de mine.

Höfer, mareșal locot.

— Atacuri române la Faurei, Siret, între văile Putna, Susita, Oituz și Slânic respinse. —

De pe frontul român, au sosit următoarele știri pe ziua de 1 Martie:

La armata mareșalului Mackensen:

La apus de gura riului Buzeu și pe linia ferată la nord de Faurei, — au eșuat atacuri dușmane.

Pe frontul arhiducelui Iosif:

Un atac violent românesc întreprins în sectorul Susita după o pregătire artileristică mai puternică a fost cu totul respins. La nord est de Dorna Vatra am tăbărit peste o companie rusească și am risipit-o. Un nou atac contra poziției noastre dela Mesticănești a rămas infructuos.

Höfer, mareșal locot.

Pe frontul arhiducelui Iosif:

La un viscol puternic, focul de artilerie a fost viu în Carpații pădușoși, numai pe înălțimile la răsărit de Bistrița. La nord de pasul Valea Putna, ruși au atacat din nou în cursul dimineții poziția luată de noi, — dar în zadar. În văile Slânic și Oituz, au fost respinse atacuri mai mici, iar pe înălțimile între valea Susita și valea Putna au fost respinse forțe mai puternice.

La armata generalului Mackensen:

Trupe rusești au fost gonite la Faurei la nord de Focșani și la Corbul pe Siret.

v. LUDENDORFFE

Desamăgirea din România

Ziarele române din Iași anunță că au fost recrutate contingentele 1919 și 1920, precum și cei scutiți de serviciu militar. Nu se mai acordă nici o amânare. Dispoziția de același fel au luat consulatele române din Rusia pentru refugiații români de acolo. »Evenimentul« din Iași scrie: În România, starea de spirit e plină de desamăgire. Brătianu n'a adus din Rusia ajutorul așteptat.

Ce tac lucrătorii români din București

Correspondentul de război german, Karl Fr. Nowak scrie din București ziarului »Pester Lloyd«:

— Când trupele germane au ocupat București, s'au aflat în Capitala României 36.000 lucrători, industriali. Nu mai puțin decât 20.000 din ei au fost fără de lucru. Ne putem dar țese ne închipui ce mizerie domnea între acești muncitori fără de lucru. Mai bună era soarta familiilor mobilizaților români, căci acestea, la plecarea guvernului român din București, au primit înainte ajutorul de stat pe patru luni, câte 20 Lei pe lună. Și pentru funcționari, guvernul s'a îngrijit înainte de refugierea lui, — plătindu-le salariile până la 1 Martie. Dar nu se poate spune că funcționarii români stau acum pe roze, nu fiindcă domnește acum regimul german, — ci fiindcă primesc acum numai salarii normale cari n'au fost prea largi măsurate de guvernul român, care știa că nici un funcționar nu era deprins să gospodorească fără bani de corupțiune. Și acum corupțiunea nu se mai poate practica. Lucrătorii o au acum mai bine. Ei lucrează în fabrici, cari au fost redeschise în număr mare de germani, și fiind pe directorii de fabrici să plătească 4 Lei pe zi lucrătorilor.

Despre șeful muncitorilor socialiști, dr. Rakovski se afirmă, că guvernul român cunoscând sentimentele lui antirăzboinice, l'a ținut o vreme internat în locuința lui, apoi într-o noapte a fost dus din București. Alți șefi socialiști au fost ținuți arestați în închisoarea din Văcărești, de unde au fost eliberați de germani.

— Cer și viscol mare pe frontul român. —

De pe frontul român au sosit următoarele știri

3 Martie. — Pe frontul arhiducelui Iosif și la armata lui Mackensen, zăpada cazând încontinuu, acțiunea de luptă era mărginită.

v. LUDENDORFFE

4 Martie. — Nimic important.

Höfer, mareșal locot.

v. LUDENDORFFE

Fiul lui Petre Carp n'a murit

Știrea publicată acum câteva luni, în toate ziarele europene, cum că fiul batrănelului bărbat de stat Petre Carp, — cu același nume ar fi căzut, la retragerea trupelor române din Ardeal, din comitatul Trei Scaune, — și a fost înmormântat acolo de honvezii noștri, — se dovedește acum a fi greșită. Fostul prim ministru român, publică acum în »Gazeta Bucureștilor« un comunicat, că a primit dela fiul său, crezut mort, o scrisoare, din care reiese dar că dânsul n'a căzut pe câmpul de luptă, ci a fost cufundat cu un locotenent cu numele de Petru Constantinescu.

Refugiații din România părăsesc București

Guvernământul imperial german din București a luat dispoziția pentru refugiații români din provincia ocupată de trupele centrale, cari vor să părăsească București, întorcându-se la căminurile lor, să se adreseze ministerului de interne din București spre a primi instrucțiunile necesare. Trenuri speciale pentru acești refugiați pleacă din București în direcția Comana-Giurgiu, și spre Craiova și toată Oltenia.

— Cinci asalturi ruse la Valea Putna respinse. —

De pe frontul român au sosit următoarele știri:

La armata mareșalului Mackensen: 2 Martie. — Nimic nou.

Pe frontul arhiducelui Iosif:

În sectorul Mesticănești, ruși au reluat eri sforțările lor de a recăpăta pozițiile ce le-au pierdut zilele trecute. De cinci ori au pornit la asalt contra frontului nostru, dar în fiecare dată au fost respinși cu grele pierderi. Artileria noastră a făcut servicii admirabile.

În regiunea Kirlibaba au eșuat atacurile companiilor dușmane.

Höfer, mareșal locot.

Pe frontul arhiducelui Iosif:

În cinci asalturi bogate în pierderi, ruși au încercat să reia înălțimile dela pasul Valea Putnei, toate atacurile s'au prăbușit în fața pozițiilor noastre.

La armata lui Mackensen, situația e neschimbată.

Comunicatul german de seară, anunță că mari căderi de zăpadă în România au împedat orice acțiune de luptă.

v. LUDENDORFFE

Comunicatul bulgar n'are nimic important de semnalat de pe frontul român.

Regele României șeful unui regiment rusesc

Ziarul rusesc »Kolokol« anunță că țarul a numit pe regele Ferdinand al României de șef al reg. 18 de infanterie rus, și într-o telegramă adresată lui, declară, că trupele ruso-române stau din nou în fața unor noi și mari acțiuni comune.

La ce servește acum »Cercul militar« din București

Cităm în »Gazeta Bucureștilor«:

»Cercul militar«, planuit desigur la început ca un local de sărbătorire a victoriilor românești, a fost hărăzit încă înainte de terminarea războiului european o soartă cu totul deosebită, căci el slujește acum la adăpostirea ofiterilor români prizonieri și a spionilor arestați.

Construcția, în stil italianesc Renaissance, bogat brăntat — afară de aranjamentul interior, care după cum se aude, fusese comandat în Germania, — e aproape gata. În caturile de sus, împărțite în mai multe, odaie de locuit, este loc cam pentru 100 persoane și numai împrejurarea aceasta a făcut ca prima întrebuintare a acestei clădiri să fie aceea de azil de prizonieri. În fiecare din aceste odaie se găsesc 3-4 paturi de lemn, care, cu saltelele și plăpămile lor rechizitionate, sint, dacă nu confortabile, dar cel puțin suficiente de bune. Mai toți prizonierii au dreptul să-și cumpere ei singuri mâncarea, ceilalți iau masa ce se gătește chiar în bucătăria cercului. Ofiterii, cari locuiesc aici numai scurta vreme, până la transportarea lor în Germania, n'au avut să se plângă aici de nimic. S'au convins și ei, din experiență, că Germania îngrijește și tratează pe ranii, înlocmai cum cere dreptul internațional.

— Nimic deosebit pe frontul român —

De pe frontul român, comunicatul austro-ungar, precum și cel german, n'au nimic de raportat pe ziua de 5 Martie. Asprimea iernii a făcut ca timp de două luni, acțiunea de luptă, să fie cu totul mărginită pe frontul românesc. Dar pauza aceasta mare a fost umplută de numeroase acțiuni de recunoaștere, întreprinse de ambele părți și de mici ciocniri, cari n'au schimbat situația generală. Îndată însă ce vremea se va îmbunătăți, căderile de zăpadă vor înceta, iar frigul se va potoli, ne putem aștepta la mari acțiuni de atac pe frontul român. — tot așa cum și pe frontul francez, îndată ce vremea e mai prielnică se reiau luptele în stil mare.

Comunicat bulgar anunță:

La răsărit și la apus de Tulcea foc de infanterie și mitraliere între posturi. În apropiere de Mahmudie, un detașament de infanterie rus a cercat să se apropie peste brațul înghețat al Dunării de posturile noastre, dar a fost risipit și gonit de focul nostru.

RĂZBOIUL CU RUSIA

De pe frontul rusesc au sosit următoarele știri:

3 Martie. — Asalturile întreprinse de trupele noastre la Narajovka, despre cari am pomenit ieri, — ne-au adus 3 ofițeri ruși, 276 soldați și 7 mitraliere. Un atac la fel întreprins la Woroncyn, în Volinia, au dus detașamentele noastre în pozițiile dușmane pe o întindere de front de 2 și jumătate klm. întindere, și 1 klm. și jum. adâncime, — oferindu-le prilejul pentru o muncă de distrugere temeinică, după care s'au întors cu 122 prizonieri ruși și 4 mitraliere capturate.

Höfer, mareșal-locot.

LUPTELE DIN APUS

Germanii părăsesc de bună voie niște poziții la râul Ancre. — Violente atacuri engleze și franceze respinse la Sailby și Meuse. — Gimnazisti — sub ofițeri în Franța.

De pe frontul anglo-francez au sosit următoarele știri:

1 Martie. — Pe ambele maluri ale râului Ancre, am părăsit o parte din pozițiile noastre înaintate, din considerații speciale iar apărarea noastră am strămutat-o într-o altă linie gătită. Dușmanul n'a știut despre aceasta și pune a noastră.

Posturi de ariergarde ale noastre lucrând cu prevedere au împiedicat trupele dușmane cari înaintau cu sfială, să ocupe fără luptă terenul distrus părăsit de noi. Evitând un atac al unor forțe superioare, aceste slabe detașamente au pricinuit dușmanului importante pierderi singeroase, luându-i până acum 11 ofițeri, 174 soldați prizonieri și o pradă de 4 mitraliere, dominând și astăzi încă câmpul din fața pozițiilor noastre. După un puternic foc în orele de dimineață, englezii au atacat la Transloi și Sailly. Atacul a eșuat la Transloi în fața obstacolelor noastre, iar la Sailly, unde atacul a fost repetat și în cursul nopții, a fost respins după o luptă corp la corp. Dușmanul care a pătruns a fost respins printr'un contra-atac, și a pierdut 20 prizonieri. În două locuri mărginite, s'au format cūburi engleze. Pe malul apusan al Meusei, dimineața s'a pregătit un atac francez. Dar focul nostru nimicitor a împiedicat dezvoltarea acestui atac.

v. LUDENDORFFE

— Petit Parisien anunță că din cauza lipsei de ofițeri, comisia militară a Camerei franceze pregătește o lege pentru numirea îndată a elevilor de gimnaziu la rangul de subofițeri.

— În partidul socialist francez e pe cale să se producă o ruptură, fiindcă la o conferință 4720 voturi contra 4184, au primit propunerea minorității socialiste de a se relua raporturile cu socialiștii internaționali.

— Parlamentul austriac s'a închis până la Octombrie, fiindcă prim ministrul austriac, Hughes, după mai multe interpelări, a răspuns că în Octombrie pacea va fi lucru împlinit.

Atacuri anglo-franceze între Ypern și Arras respinse. — Războiul pe uscat și submarine.

De pe frontul anglo-francez au sosit următoarele știri:

2 Martie. — Între Ipern și Arras, au rămas fără succes mai multe atacuri de recunoaștere ale dușmanului. Contra tranșelor noastre la răsărit și la sud de Souchez, după un foc violent, puternice detașamente engleze au pătruns în tranșeele noastre, dar au fost respinse. În lupta ce a urmat au rămas 20 prizonieri cu o mitralieră în mâinile noastre.

În regiunea Ancre, numeroase ciocniri în fața pozițiilor noastre. Apolo și la curățirea cui-

burilor de englezi la Sailly, am făcut 30 prizonieri și am capturat 3 mitraliere. Pe frontul francez au avut loc mai multe acțiuni locale. La sud de Nouvron, trupele noastre de atac au adus câțiva prizonieri din a doua linie de tranșee dușmane.

v. LUDENDORFFE

— Comunicatul englez dela 28 Februarie anunță: Înaintarea trupelor engleze la nord și la sud de Ancre continuă. În cursul nopții am ocupat Goumécourt. Azi am luat satele Thillois, Puisieux au Mont și sistemele de tranșee învecinate, înaintând liniile noastre cu 1000 yarde la nord-est de Goumécourt.

— Corespondentul de război german, Scheuermann, anunță de pe frontul apusan, ca schimbările ce s'au produs pe frontul dela Ancre, cuprind o întindere de 20 klm. și o adâncime de 5 klm. În retragerea lor trupele germane, neobservate de dușman, au distrus toate întăriturile lor.

— Ziarul englez »Manchester Guardian« își exprimă teama că germanii prin acțiunea submarinelor lor, cearcă să taie legătura aripii stîngi engleze dela Ancre, ca să nu primească noui întăriri și muniții din Anglia.

Și ziarele elvețiene constată că englezii au fost surprinși de retragerea germanilor de la Ancre care retragere s'a făcut în bune condițiuni. Englezii n'au putut face prizonieri, ba au pierdut de acestea.

Lupte mai mari pe frontul anglo-francez. — Un succes englez la Somme. — Un succes german la Meuse. — Ce hotăresc socialiștii francezi. — Un adevăr spus de un ziar englez.

De pe frontul anglo-francez, comunicatul german anunță următoarele:

5 Martie. — Vremea fiind clară, acțiunea de luptă pe multe părți ale frontului, a fost mai vie decât în zilele precedente. La nord de Somme, englezii după un foc puternic au atacat la sud de pădurea St. Pierre Baast. După o luptă grea, o bucată de tranșee pe drumul Bouchavesnes—Moislains, a rămas în mâna lor.

Pe restul frontului au fost respinși. Pe malul de răsărit al Meusei, trupele noastre au luat cu asalt poziția franceză din pădurea Caurieres pe o întindere de 1500 metri. Și în colțul de sud-est al pădurii Fosse, a fost smuls francezilor un important punct de sprijin. Pe lângă pierderile singeroase stabilite de eclerorii noastre cari au înaintat peste liniile câștigate de noi, dușmanul a pierdut 6 ofițeri, 572 soldați, 16 mitraliere, și 25 puști cu tragere repede. În foarte numeroase lupte aeriene, dușmanul a pierdut ieri 18 aeroplan, unul din ele a fost doborât de tunurile noastre.

Pierderile noastre au fost de 4 aeroplan.

v. LUDENDORFFE

RĂZBOIUL CU ITALIA

Activitate mai vie pe frontul italian. — S'a redeschis Camera italiană.

De pe frontul italian, comunicatul lui Höfer anunță următoarele:

28 Febr. — Pe frontul ținutului de coastă, acțiunea de artilerie a continuat în margini restrinse. Aviatorii noștri au aruncat asupra lagărilor de trupe italiene bombe cu succes. La sud de Marmolata, focul nostru asupra pozițiilor italiene dela Ombretta a distrus 2 tunuri, un depozit de munițiuni și adăposturile italiene.

HÖFER, mareșal locot.

— Camera italiană s'a întrunit iară. S'a prezentat o lege care pune pe același picior de egalitate femeia și bărbatul pe terenul comercial și dreptul civil.

La deschiderea ședinței au fost de față și parlamentarii francezi, cari sînt acum în vizită la Roma. Azi jo încep interpelările.

Am distrus o poziție italiană pe muntele Zelio. — Socialiștii italieni propun pacea în Camera italiană.

De pe frontul italian se anunță pe ziua de 1 Martie următoarele:

Lupta de artilerie a fost mai vie în unele secțiuni ale frontului de pe coastă, apoi la pasul Piöcken și Tonale. La nord-vest de Tolmino, o patrulă din regimentul nostru 80 de infanterie, a adus din gropile dușmane de lângă Gabrije 14 prizonieri.

În regiunea Monte Zebio patrula de asalt din reg. 3 de infanterie au pătruns prin tunelurile de zăpadă în pozițiile italiene, le-au distrus pricinuind pierderi singeroase dușmanului.

Höfer, mareșal-locot.

— Popolo d'Italia scrie: că felul ilegitim cum s'a deschis acum Camera italiană înseamnă numai liniștea înainte de furtună. Grupul socialiștilor revoluționari e hotărât să întreprindă un atac violent contra guvernului, pentru măsurile economice pe cari nu le-a luat la vreme.

Fracțiunea socialistă parlamentară a prezentat în Camera o rezoluție, pentru a fi votată de Camera, care sună:

Camera stabilește, pe de o parte lipsa de prevedere, când Italia a fost țară în război, fără a fi încheiat acorduri internaționale potrivite pentru garantarea aprovizionării ei, pe de altă parte egoismul capitalist și naționalist de care e condusă politica tuturor statelor în război și în raporturile cu aliați a creat astfel de stări în viața economică a Italiei, încât e necesară o schimbare imediată a politicii externe și de război a Italiei, pentru a grăbi tratativele de pace, — căci fără pace, nu e de sperat într-o rezolvare a chestiilor de aprovizionare a țării și astfel se primejduiește viitoarea dezvoltare economică a Italiei.

Prim ministrul Boselli a rugat Camera să nu discute acum această propunere a socialiștilor, ci să o amâne cu 6 luni, căci nu-i acum vreme să se discute politica de război a Italiei. Propunerea lui Boselli a fost votată cu 227 voturi contra 31. Aceste 31 voturi erau ale socialiștilor oficial, 1 clerical, 2 Giolittiani și Enrico Ferri, profesorul socialist. Alți 60 deputați au părăsit sala în timpul votului.

Poziții italiene luate cu asalt. — Depozite de munițiuni italiene distruse. — În Camera italiană, poetul italian D'Annunzio înfierat ca șarlatan internațional.

De pe frontul italian au sosit următoarele știri:

3 Martie. — În sectorul Sugana, artileria italiană a deschis un timp oarecare un foc viu asupra unelor pozițiuni. Un detașament dușman care a înaintat contra liniilor noastre la Sourelle (pe râul Maso) au fost curând dată îndărăt în poziția lui.

La apus de Asiago, o patrulă de gloțiști tirolezi a trecut în cursul nopții grota Assa, a luat cu asalt un tranșeu italian la apus de Canova, au învins garnizoana și a adus din aceasta recunoaștere câțiva prizonieri.

4 Martie. — Eri seară, detașamente din reg. 24 de inf. și 20 au distrus gropi și poziții avansate ale dușmanului lângă Ober Vertoliba și au adus 47 prizonieri și 2 mitraliere.

Focul nostru de artilerie a distrus un depozit de munițiuni italian la Podsabotin.

Höfer, mareșal locot.

— Comunicatul italian dela 4 Martie anunță că pe frontul Iulic, artileria austro-ungară era foarte activă contra liniilor italiene dela Vertoliba, și după amiază au atacat puternice detașamente, după un foc intensiv din tunuri de toate calibrele și din mortiere. Dar au fost respinse cu grele pierderi. Printr'un contra atac am prins 31 soldați, și 1 ofițer. În Boscomalozzone (Carst) o patrulă italiană a pătruns în liniile dușmane, a incendiat câteva baraci și a făcut câțiva prizonieri.

— Procuratura din Roma a cerut Camerei italiene să extradeze pe deputatul socialist Ma-

fi, fiindcă acesta într-o adunare publică din Torino a declarat că războiul acesta a fost voit numai de Anglia, nu pentru apărarea drepturilor națunelor ci pentru interesele ei proprii. Italia e vasalul Angliei și nu și-a împlinit obligațiile de alianță față de Austro-Ungaria și Germania.

— În Camera italiana patru deputați au ridicat plângeri contra gravei situații agricole și lipsii de mijloace de trai. Deputatul Grosso Compara cere iarmuri precise dela guvern, dacă Italia are grânele trebuitoare. Pâinea italiană conține acum prea multă apă. Cu gluma aceea de a se acorda medaliu brutarilor chiar dacă poartă inscripții concepute de poetul d'Annunzio — nu se schimbă situația.

La aceasta, a fost întrerupt de un deputat: »Sa stărsim odată cu acest sarlatan internațional.

Deputatul socialist Prampolini spune că guvernul nu înțelege tăcerea disperată a popoarelor. Trebuie de învins mândria națională vanitoasă și spiritul de cucerire mascat. Patriotismul adevărat constă în realizarea păcii.

— Atașatul militar american maiorul Heiberg, s-a aflat moartea pe frontul italian, căzând de pe cal și rupându-și osul frontal.

Lupte crâncene pe frontul tirolez. — Italianii au ocupat o pozițiune avansată.

— Prizonieri italieni analfabeți învățat serisul și cititul în taberele austro-ungare de prizonieri.

De pe frontul italian, comunicatul austro-ungar dela 5 Martie anunță:

Pe frontul tinutului de pe coastă, focul de artilerie și de mine a fost din nou mai viu, vremea devenind mai ciară. Seară, italienii au bombardat cu violență Kestanjevica.

Lângă Dolje, la Tolmino, patrula din regiment 37 de inf. au înaintat într-un tranșeu dușman, au învins garnizoana italiană și fără pierderi au adus de acolo 10 prizonieri.

Pe frontul de răsărit tirolez, italianii atacă la nord de Valea San Pellegrino, înaltărea Ciuni di Costabello.

Dupa o luptă cu neroc schimbăciuoș, ei au reușit să ocupe o poziție avansată. Lupta nu s-a terminată încă.

HÖFER, mareșal locot.

Cu submarinul la atacul general

Vorbirea lui Wilson la congres

Luni, președintele Statelor Unite, Wilson, a ținut următorul discurs la Congresul american:

»Trecam prin vremuri critice, și e datorita mea să întretin acum un contact viu cu ambele Corpuri legislative ale Congresului. De 4 săptămâni e în aplicare tactica germană cu submarine. Urmările ei practice încă nu se pot prevedea. Celelalte state neutrale suferă pierderi serioase, poate nu mai mari ca cele înainte de 1 Februarie.

Am apelat la celelalte guverne neutrale ca să lucreze în comun cu America, dar nici unul n'a găsit cu cale să întreprindă o acțiune comună cu Statele Unite.

Și comerțul american suferă, poate mai mult prin asieptare, decât prin evenimentele în sine, mai mult prin faptul că vapoarele americane de teamă rămân în porturile americane, decât prin aceea că multe vapoare sînt scufundate. O acțiune fatidică de provocare contra noastră din partea submarinelor germane încă nu s'a produs, dar din presa germană reiese că dacă vapoarele noastre sînt cufundate — asta se dătește mai mult întâmplărilor feteite — iar nu fiindcă au primit instrucțiuni în sensul acesta. Ar fi o greșeală să se tagaduiască că situația nu e gravă și periculoasă și ar fi o lipsă de prevedere să nu ne pregătim. De aceea mă simt obligat să vă cer să-mi asigurați îndată depune puteri pe cari va trebui să le folosesc în orice moment. Trebuie să avăram prin supe-

rioritate și fermitate viața cetățenilor noștri și comerțul nostru. Sper din toată inima că nu va fi nevoie să facem uz de puterea armată. Poporul american nu dorește războiul. Nici o cale aleasă de noi nu duce la război.

Războiul poate fi provocat prin o acțiune de ofensivă. Va rog să mă autorizați să înarmez vapoarele comerciale americane pentru propria lor apărare și pentru a apăra vapoarele și cetățenii americani pe mare în munca lor pacifică. Nu ne gândim la interesele materiale și la drepturile omenești fundamentale, trebuie de apărat viața omenească.

Deși declarația lui Wilson a făcut la congres adâncă impresie, conducătorii partidului republican au refuzat să acorde puteri dictatoriale lui Wilson.

Taft, Parker, Arot, și alți hărbați politici americani publică un apel către țara americană, ca toți cetățenii americani cari până acum au tăcut ca să nu facă plăceri lui Wilson, să-și ridice acum cuvântul cerând măsuri cu efect pentru apărarea navigațiunei americane și cetățenilor Americii.

Un acord între Spania și Germania

Secretarul de stat dela externe german, Zimmermann într-un interviu acordat co-
tului ziarului spaniol »A B C« a spus:

Războiul cu submarine întreprins de germani nu trebuie de interpretat ca o provocare la adresa statelor neutrale. Între Germania și Spania e pe cale să se încheie un acord pe următoarele baze:

1. Germania va da Spaniei cât mai mari cantități de carbuni cu putință.
 2. Germania va cumpăra recolta de fructe a Spaniei.
 3. Germania va vinde Spaniei vapoarele germane internate în porturile spaniole, dar cu condiția să nu se folosească pentru Ententa.
 4. Între Anglia și Spania se va stabili o comunicație pentru pasageri, dar aceste vapoare nu trebuie să transporte contrabandă de război.
- Cât privește conflictul între Germania și America situația Germaniei este azi cu totul altă decât în Martie anul trecut. Azi Germania e neînvingătoare și numai prin folosirea nelimitată a submarinelor putem termina războiul în vara aceasta.

4 vapoare cu trupe dușmane scufundate în marea Mediterană

Setul marinei germane anunță: În regiunea închisă a Mării Mediterane, submarinele noastre au scufundat la 17 Februarie la sud de Malta, un vapor de transportat trupe de 9000 tone, pe drum spre răsărit, la 23 Febr. un vapor de transport tînt de trupe de 5000 tone, în aceeași zi încă un vapor cu trupe de 4494 tone cu 500 soldați coloniali, cu artilerie și cai pe bord. O parte din aceste trupe s'a înecat.

Alte 13 vapoare scufundate

Biroul Wolff anunță: În zilele din urmă, submarinele noastre au mai scufundat în Marea Mediterană încă 13 vapoare de 25.160 tone, printre cari vaporul italian »Oceania« de 4217 tone cu grîu din America, pentru Italia, vaporul englez înarmat »Corve« de 3264 cu 5000 tone melai, sămînță de in și bombac, venind din Bombay spre Hull; vaporul italian înarmat »Pruggenza« 3306 tone cu porumb din Argentina pentru Italia, vaporul suedez »Skogland« de 2003 tone cu carbuni din Norfolk spre Neapole, vaporul grec »Erissonis« cu 3537 tone pe drum dela Salonia spre Algeria.

3 submarine scufundă 22 vapoare

Setul amiralității marinei germane anunță: Alte două submarine germane întoarse acum în portul german, au scufundat 22 vapoare de 64.500 tone. Un submarin a dat la coastă de sud a Franței peste un fel de cursă contra submarinelor, formată de un vapor de petrol, care avea patru tunuri bine ascunse. Dela ora 3

până seară, submarinul a dus o luptă de artilerie cu acest vapor și alte vapoare de vânătoare contra submarinelor, nimerind de trei ori aceste vapoare engleze.

Cu cele 22 vapoare ententiste scufundate au fost nimicite 8800 tone granate, 3300 tone cereale, 3000 tone sămînță de in, 15.000 tone carbuni, 2500 tone materii de război, 3500 tone articole industriale, 4300 tone in, 1200 tone fier, 1800 tone nuci.

Alte vapoare scufundate sînt: vaporul Golgein Castle de 1596 tone, pe care se aflau și 2 americani, a fost scufundat apoi vapoarele engleze Wattfield 2012 tone, Invercaul de 1416 tone, Teevyn; vapoarele italiene: Cromerna de 3132 tone, Assunta de 101 tone, vaporul rus Mory de 178 tone.

Stirile săptămânei

Regele la Budapesta,

va sosi Joi 8 Martie, unde va sta o singură zi.

Desființarea pedepsei »legatului« în armată.

un intelectual din România, care luptând pe frontul ardelenesc, a fost prins și se afla acum internat în lagărul prizonierilor român din Kaffenberg (Stiria, Austria):

Stimate d-le Director,

Abia azi am putut cerceta că pe locurile acestora există o gazetă românească pîcîndu-mi în mîna No. 233 din 8 Nov. 1916 »Foaia Poporului Român«. De aceea vă rog ca imediat ce primiți aceasta c. p. să mă considerați abonat pe timp de o lună la »Foaia Pop. Rom.« Foaia Ilustrată și Cucu. O fac pe un timp așa de scurt că poate se va clarifica și situația noastră la un fel, cu primirea primului No. vă trimit abonamentul prin mandat postal ne știind cât costă. Nu ar fi rău să trimiteți un stoc de ziare la Capfenberg, suntem 500 prizonieri români.

Vă mulțumesc și vă salut

G. C. Pantazescu, post Hintz et Ulbrich, Barendorf a d. Mur, Steiermark (Austria).

Cărți pentru militarii de pe front

La dorința monarhului, s'au înființat căminuri pentru soldați, îndărătul frontului. Organizația »Cărți pentru frontul de luptă« ce stă sub conducerea deputatului Francisc Herczeg, — roaga publicul să contribuie cu cărți, reviste, ziare pentru aceste căminuri de soldați, trimițându-le la Budapesta, V. Lipot-körut 1.

Pentru îndepărtarea zăpezii din Budapesta

În cursul lunii trecute, — după un raport al consiliului comunal, Primăria a cheltuit uriasă sumă de 379.461 coroane pentru 73.137 lucrători și lucrătoare, între cari și soldați și prizonieri de război ruși, cari ziua și noaptea au lucrat 731.370 ore ca să curețe străzile de zăpadă.

Delegații Ententei s'au întors din Petersburg

Reprezentanții diplomației și militari ai Italiei, Franței și Angliei cari au luat parte la Conferința Ententei dela Petersburg, s'au întors în Londra la 3 Mart. Calătoria a durat 10 zile dela Petersburg la Londra.

Editor și redactor responsabil: D. Birăușin
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ilka-utca 36

Primăria din Budapesta pentru re-deschiderea școlilor și teatrelor

În sesiunea de ieri consiliul comunal budapesta s'a ocupat ieri de criza de cărbuni și a constatat că deși aprovizionarea Capitalei cu cărbuni nu e încă satisfăcătoare, ea s'a îmbunătățit totuși, și de aceea în speranța unei aplanări a crizei, a decis să roage guvernul să reducă treptat și să retragă o serie de măsuri aspre luate, și să se facă cu puțință ca reprezentările teatrale și concertele să fie reluate, fiind în joc nu numai cultura ci și existența atâtor familii. Școlile medii comunale vor fi redeschise la 5 Martie, iar cele elementare și civile la 12 Martie.

Grădini publice de legume la Dobrițin,

voiește să înființeze primăria de acolo, în interesul alimentației publice. De aceea comuna Dobrițin, pune la dispoziția publicului pământ al erarului cu cel mai ieftin preț de arandă. 135.555 metri pătrați pământ vor servi pentru acest scop. Familii mai mici primesc 200 metri pătrați, familii mai mari 400 m. p. pentru sămănat. În aceste grădini e permis să se producă numai legume de primăvară. Pe 50 m. p. se vor putea sămăna porumb și cartofi.

Inundații în comitatul Vas

Din Szombathely se anunță: În urma topirii zăpezilor, apele râului Sretnu au ieșit în multe locuri din albie, pricinuind mari pagube. Între comunele Salafa și Gamoe — câmpiile stau sub apă. Și comuna Szentelek e primejduită. S'au luat măsuri de apărare.

Acuza contra unei bănci din Viena

Din Viena se anunță că procuratura de acolo a dat în judecată pe funcționarii șefi ai băncii «Depositenbank» pentru speculă făcută cu alimente. Banca aceasta a organizat de curând o secție pentru diferite articole de trai. A îngreșădit în depozitele ei mari cantități, vânzându-le apoi cu preturi colosale de urcate.

O nouă urcare a pretului tutunului

va avea loc la 1 Martie. Se va avea în vedere în prima linie calitățile mai scumpe ale tutunului și țigărilor. Urcarea pretului va fi de 30-50 procente.

Mare viscol la Viena

În ziua de duminică caldă, s'a deslășuit la Viena asupra Vienei un mare viscol, însoțit de trosnete și tunete. Multa zăpadă a căzut. Mai târziu timpul s'a înălțat, dar apoi s'a mai repetat odată viscolul dela prânz.

Sălile de concert și conferințe din Viena

au fost din nou deschise printr'un ordin al guvernatorului Austriei de jos, deocamdată pe trei zile pe săptămână: Sâmbătă, Duminică și Luni, de oarece criza de cărbuni e mai redusă.

George Palafalvi,

care acum de curând a tras câțiva feguri de revolver în Camera ungară, din galerie, — fiind în stare de beție — s'a retras acuza contra lui, și a fost trimis pe front.

Regularea pretului săpunului

de către centrala ungară de ulei și untură, a fost astfel făcută: Săpunul de toaletă trebuie să conțină 40-45 procente untură, și fabricantul poate vinde acest săpun la engrosiști cu 9 cor. 60 fil. pe duzina, fiecare bucată să aibe 100 grame, la detașiști se va vinde duzina cu 11 coroane, iar la consumatorii cu 13 cor. 20 fil. zina, sau 1 cor. 10 bucată.

Săpunul de bărbierit (ras) se va vinde la public cu 12 cor. klyr. sau 1 cor. 20 bucată de 100 grame.

Sentința în procesul românilor acuzați de spionaj

Aflăm că la 5 Martie se va da sentința în procesul intentat la o serie de români din Ardeal, funcționari de bancă, preoți, învățători și адвоаți al căror proces s'a desbătut la Cluj, în luna Decembrie.

Deputatul ungar, baronul Stoianovits în România ocupată,

a plecat săptămâna asta, ca imputernicit al guvernului, ca să conducă secția ungară dela guvernământul militar german din București. Baronul Stoianovits fiind din Timișoara, vorbește și românește. D-sa a luat cu dânsul și mai mulți funcționari, cari cunosc limba română.

Despre inteligența română din Ardeal,

prim ministru ungar, contele Tisza a ținut să constate, cu părere de rău, că o parte însemnată dintr'nsa i-a lăsat acel grad de sentiment patriotic pe care s'a contat cu prilejul intrării României în războiu. Urmarea ce trebuie să o tragă de aici a spus șeful guvernului ungar, nu trebuie să fie aceea, ca să rupem cu tradițiile de până acuma ale națiunii ungare, ci ca să exercităm o influență mai cu efect asupra acelor instituțiuni din Ungaria, cari sunt chemate să călăuzească lumea sentimentelor generațiilor viitoare. Prim ministrul este incredințat că în munca aceasta pe terenul în chestiune va putea conta și pe concursul factorilor competenți ai românilor din Ungaria.

Spatiul restrâns al ziarului nostru nu ne permite, ca în numărul de azi să stăruim asupra acestor constatări ale prim ministrului ungar. Vom reveni dar asupra lor.

Redeschiderea Universității

Azi 1 Martie reîncep toate prelegerile la facultățile universitare.

Nou deputat ungar

În locul deputatului guvernamental George Rudnyanszky, care a depus mandatul cercului Cerbo acuzat de afaceri incompatibile cu demnitatea de deputat, a fost ales ieri, cu program guvernamental hispanul în pensie George Csillaghyi.

Cu cât se scumpesc țigările

Am anunțat că azi 1 Martie, se urcă pretul tutunului, țigaretelor și țigărilor. Iată în ce chip: Țigări: Regalita 32 fileri, Trabucco 30 fil., Britanica 26 f., Milares 24 f., Operas 20 fil., Cuba Portorico 16 f., Virginia 16 f., Virginia brasiliana 14 f., Portorico 12 f. Scurte ungurești 6 fileri.

Țigaretă: Nilus 12 fileri, Stambul 9, Sultan 8, Memphis 9, Mirjam 12, Kiraly 6, Dame 6, Hunia 5 bucăți 36 fileri, Hertegovina 6 f., Sport 5 fil., Duna 4, Jendige 3, Drama 3, Virginia 3 fil. Tutun foarte fin turcesc 100 grame 13 cor., tutun fin lute 25 grame 1 cor. 80 fil., tutun fin de Hertegovina 25 gr. 1 cor. 20 fileri, tutun ture milocu 25 gr. 90 fileri, Drama 25 gr. 60 fil., 100 gr. 2 cor. 40 fileri.

Lipsă de drojdie la Budapesta

Rezervele de drojdie în Capitală sunt pe sfârșite din cauza greutăților de transport și din lipsa de cărbuni. De obicei fabrica de spirt Geschwindt și fabrica de spirt a lui Mayer Krausz furnizau cantitățile necesare de drojdie, Capitalei. Una din fabrici a încetat acum 3 săptămâni activitatea, din lipsa de cărbuni, și fabrica Geschwindt a fost silită iarăși să nu lucreze 3 zile din săptămână, pentru că nu i-a sosit cerealele trebuincioase. Acum drojdia necesară pentru fabricarea pâinii din Budapesta, se aduce din Oradea-Mare, din Arad și chiar din Austria.

O petrecere românească pe frontul italian

Primim de pe front următorul răvăș interesant:

Onor. Redacțiune!

Rog să binevoiți a comunica în prețiosul Dv. ziar, petrecerea care a aranjat-o Marsch Baonul al 26-lea din reg. 43 de inf., la 18 Febr. n. 1917, cu scopul de a se ajuta copiii orfani ai reg. 43.

Aranjată de d-nii dirigenți de cor Petru Solea, sergent major de stab, și Zaharie Florea, sergent, — petrecerea aceasta a avut următorul program:

Concert împreună cu teatru.

Concertul număra aceste puncte: 1. Rătăcesc în țări; 2. Eu mă duc codrul rămane; 3. Sună bucuria alarmă; 4. Carol Domn cel Mare; și 5. Mulți ani, toate coruri bărbătești.

Ca bucată de teatru s'au reprezentat:

1. Tinerete Negunete, comedie în 1 act.

2. Tiganul catană, comedie în 1 act.

Înainte și după petrecere, fânicul nostru căpitan, d. Amon Popp, a ținut o vorbire, care ni-au umplut inimile de bucurie, aducându-ne aminte de petrecerile dela satele noastre, cari s'au aranjat cu 3 ani înainte de acest război.

Reprezentarea s'a dat între orele 6 și 8 seară și cu bun succes. A luat parte un public numeros, atât din corpul ofiteresc cât și din partea soldaților, și persoanelor civile din Krain, cari deși n'au priceput textul cântărilor dar ascultau cu drag și aplaudau cu inimile pline de bucurie, văzând atâta însuflețire la soldații noștri.

Lauda li se cuvine d-ilor Petru Solea și Zaharie Florea, aranjatorii petrecerei. De asemenea se cuvine lauda și d-lui Iosif Avram, sergent major de stab, care ne-a dat ajutor în calitate de casier, adunând o sumă destul de frumoasă de 137 cor. 40 fileri.

Aceasta sumă s'a trimis prin comanda Baonului la fondul reg. 43.

Cu stimă Ilija Bijan, sergent IV=26. — Marschkomp. I. Reg. 43. Feldpost 357.

Localitatea balneară Siófok în posesia unei bănci

Casa de economie din Budapesta și societate de acțiuni pe amănături a țării a cumpărat localitatea balneară Siófok dela lacul Balaton și pentru modernizarea acestei localități, va crea o societate pe acțiuni cu un capital de 5 milioane coroane.

Profitul clasei de loterie

Directia loteriei pe clase ungare a decis ca în adunarea generală dela 22 Martie, să propună să se dea acționarilor dividende de 70 cor. pe acțiune pentru anul 1916.

Pagubele suferite de pictorul curtei regale române

Din Berlin se anunță, că în atelierul de pictură al lui Artur Fischer, care e pictorul curții reginei României, situat în strada Unter den Linden nr. 24 din Berlin, a izbucnit în împrejurări necunoscute un incendiu care a distrus tot atelierul cu tablouri prețioase și obiecte antice.

Numai 2 coroane

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — „Cucu” și „Foaia Ilustrată” — pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Generalul Arz succesorul baronului Conrad de Hötendorf ca șef al statului major

Două autografe regale au apărut azi, cari vorbesc de o importantă schimbare în cea mai înaltă demnitate militară a monarhiei: generalul de infanterie, v. Arz, șeful admirabil al primei armatei austro-ungare a fost numit în locul feldmareșalului baronul Conrad de Hötendorf, ca șef al statului major al armatei. Regele, aducând laude foarte calde activității lui Conrad, îi acordă cel mai înalt ordin militar: Marea Cruce a ordinului Maria Teresia, ca semn de apreciere deosebită, și va folosi calitățile lui probate într'un alt post însemnat.

Mareșalul Conrad este în vârstă de 75 ani. Succesorul lui Artur Arz, e de 60 ani, născut la Sibiu. S'a distins în război, în luptele din Carpați, în ruperea frontului rusesc la Gorlice-Tarnov, în marsul triumfal în Polonia, la cucerirea cetății Brest-Litovsk. În timpul războiului cu România, a apărut frontul de răsărit ungar.

A murit veselul Haralamb Căiamăr

Din Sibiu ne vine vestea, că a murit într'un spital, cum au murit atâția poeți români, cunoscutul poet Ermil Borcea, care era apreciat prin humorul lui sănătos, publicând versuri prin revistele române din Ardeal, sub pseudonimul »Haralamb Căiamăr«. Un timp îndelungat a condus și foaia noastră umoristică »Cucu« și îmbolnăvindu-se grav la Brașov, și-a întrerupt activitatea publicistică. Intrarea trupelor române la Brașov l'au găsit acolo într'un sanatoriu. Transportat apoi la Sibiu, nu s'a mai putut însănătoși, și a murit după grele suferinți, săptămâna trecută, în vârstă de 47 ani. Regretatul a contribuit mult la dezvoltarea literaturii populare în Ardeal, și a colaborat la ziarele »Tribuna, Luceafărul, Lupta, Foaia Poporului Român, Gazeta Transilvaniei« și câțiva ani de a rândul a redactat și calendarul umoristic »Posnașul« editat de librăria Kraft din Sibiu.

Trimitem familiei regretatului condoleanțele noastre.

Familia regretatului ne-a trimis următorul necrolog:

Adânc înfrunțat anunțăm, că Ermil Borcea, funcționar i. r. publicist, după grele suferințe a adormit în Domnul în 24 Februarie st. n. 1917, la orele 3 d. a. în vârstă de 47 ani.

Rămășițele pământești ale scumpului decedat, au fost ridicate din capela cimiterului central Luni, în 26 Februarie n. c., la orele 3 d. a. și au fost înmormântate spre vecinică odihnă în același cimitir.

Văd. Maria Borcea, ca mamă; Eleonora și Lucian Borcea, ca soră și frate.

Centenarul poetului Ioan Arany

Azi sînt o sută de ani, decînd s'a născut cel mai mare poet ungar, Ioan Arany în Salonta Mare, într'o colibă de țărani, ca multe alte celebrități al lumii. După o tinereță zbuciumată, a început să scrie versuri, și a devenit cel mai însemnat poet epic al Ungariei. Limba lui, umorul lui, figurile și tablourile lui rustice cu caracterul specific maghiar.

Din cauza războiului, centenarul lui Ioan Arany va fi sărbătorit numai în cadre restrînse la Salonta mare.

Spargere și jaf la consulatul austro-ungar din Zürich

La consulatul general austro-ungar de aci, s'a făcut o spargere și s'au furat 50.000 coroane în aur, precum și multe obiecte prețioase. După împrejurările în care s'a comis jaful, pare mai mult făcut cu scop politic, căci pe lângă bani s'au furat și numeroase documente. Consulatul se află în centrul cel mai frecventat al orașului. Spărgătorii au luat cu ei absolut toate documentele ce au găsit, lăsând înapoi ușițele de spargere. Sunt instrumente din cele mai perfecționate și valorează singure vre-o 2000 franci. Fiind deci vorba de o bandă de spărgători bine organizată, condusă de oameni de meserie, se prea poate, ca să le fi reușit imediat fuga în străinătate, sub protecția vre-unui stat vecin, care avea interes să capete documentele furate.

Banii găsiți ai unui soldat român

În 15 Ianuarie n. a. c. a sosit în Sternthal un transport de răniți. Unui soldat român i-a rămas în vagon o tască de piele înăuntru cu 44 coroane și 2 cărți, pe cari nici urmă de numele respectivului. Neputându-se până azi afla păgușul, încerc și pe calea asta a ruga cetitorii să comunice cazul dela om la om doar va reuși cineva a-l afla. Banii cu tot ce se ține de ei, să pot ridica până la 15 Martie st. n. dela Comanda Spitalelor în Sternthal.

„Din inițiativa împăratului“

Așa anunță ziarele, că din inițiativa împăratului s'a constituit o comisiune de alimentație pentru întreaga Monarhie sub conducerea generalului v. Pragenau. Această nouă comisiune va fi un organ informativ, iar nu o instituție politică, și va fi însărcinată să grijească de hrana armatei. Aceasta comisie e de informare va sta la dispoziția monarhului dar nu va avea dreptul să ia măsuri în Austria și Ungaria, ci va întreține un contact cu toți factorii competenți în vederea aprovizionării armatei.

Iată dar cum regele se îngrijește în toate privințele de soarta monarhiei și armatei sale, manifestându-se ca un rege foarte activ și plin de inițiativa.

Problema stomacului

Una din cele mai însemnate hotărâri a luat zilele acestea guvernul austriac în interesul păturilor sociale sărace care suferă atât de grozav de pe urma scumpetei. Într'o consfătuire convocată de prim ministrul austriac, Clam Martinic, acesta a declarat că statul trebuie cu posibilități grabire să facă totul pentru a procura claselor sărace ale Austriei, mijloace de trai pe preț ieftin. Și mijlocul cel mai bun de a ajuta sărăcimea, nu este de a-i da bani, ci hrană ieftină, în special carne, ștefină. Ministrul de finanțe a declarat că pentru opera aceasta de ajutoare e nevoie de 300 milioane coroane pe an, și că pune chiar la dispoziție această sumă din averea statului.

Statul austriac va plăti astfel la procurarea de carne, o diferență de preț, astfel ca populația să poată plăti restul prețului.

Măsura aceasta s'a făcut în Austria, când oare se va proceda la fel și în Ungaria, unde problema stomacului e tot așa la ordinea zilei?

Adunarea generală a „Victoriei“ din Arad

Affăm că la 11 Martie va avea loc la Arad, adunarea generală a 29-a a institutului de credit și economii »Victoria« în localitățile acestei Bănci. Se va plăti dividendă cu 20 coroane de acție.

Ce-i cu „Liga celor cu părul roș“?

Mai mulți cititori, ne cer lamuriri despre reclama misterioasă ce-au citit-o de mai multe ori în ziarul nostru:

»LIGA CELOR cu PARUL ROS? ? ?
— ce-o fi însemnând asta.

Nici redacția noastră nu-i știe rostul. Administrația ziarului a primit această reclamă spre publicare — și ori-ce gazetă trebuie să publice pe bani, acele reclame, cari nu sînt în conflict cu morala, cu buna cuviință. Ceia ce știm, e că reclama asta »Liga celor cu părul roș? ? ?« a fost dată spre publicare de noua »Casă de editură de cărți ieftine românești«.

Casă înființată acum de curînd de mai mulți fruntași români, cari vor să răspândească în popor cărți bune interesante și ieftine. E mai mult ca probabil ca aceasta Casa de editură va publica curînd o nouă reclamă, lămurind rostul titlului misterios:

»LIGA CELOR cu PARUL ROS? ? ?

Reprezentatii nemtești la Teatrul Național din București

Teatrul Național din București, va fi redeschis la 15 Martie sub conducerea fostului intendent al Teatrelor din Frankfurt am Main, dr. Rudolf Frank. Se vor da reprezentații germane de o trupă compusă din cei mai buni artiști din Berlin (Fritz Delius, d-na Gertrud Arnold) și din Viena d-na Claire Valentin, Fritz Oldemar, Wille Loehr, Max Liebl, etc. Prima reprezentație va fi dată cu o piesă a lui Ghoete: »Ifigenia« se vor reprezenta apoi drame clasice și moderne de Schiller, Grillparzer, Ibsen, Hauptmann, Schmitzler, Zweig, Herczeg, Paul Eger.

Mai târziu va sosi la București și celebra trupă a profesorului Max Reinhardt și opera Curței din Darmstadt.

Redeschiderea teatrelor la Budapesta

O comunicare venită din isvor competent, anunță, că Joi la 8 Martie, se vor redeschide iară Teatrele, cinematografele și localurile de petrecere.

Dispoziția aceasta a ministrului de interne va apare mâine în Monitorul oficial.

După noua dispoziție se va produce următoarea schimbare în durata de joc a teatrelor și stabilimentelor de petrecere: La ora 10 e ora de închidere pentru toate localurile. Teatrele și varietățile vor juca dela 7 până la ora 10 seara. Cinematografele vor juca dela 5 până la 10 seara. Concertele vor dura iarăși până la 10 seara. Casinurile și cluburile vor putea rămâne deschise până la ora 11. Cu ziua de azi împlinesc 3 săptămîni decînd au fost închise orfetele și localurile de petrecere din Budapesta.

Impărțirea Belgiei în două provincii, cu limbă separată

Din Berlin se anunță: Eri cancelarul Germaniei a primit o deputațiune a consiliului din Flandra, care consiliu a fost ales de toate grupurile flamande active. Acestei deputațiuni cancelarul a declarat: Imperiul german la tratativele de pace și după încheierea păcii va face totul cu putința, ce să servească la libera dezvoltare a ginței flamande în Belgia. Împăratul nostru are o sinceră compasiune pentru soarta poporului flamand. Din ordinul împăratului va pot dar comunica, că guvernatorul Belgiei a luat ca măsură pregătitoare să dea independența poporului flamand, care să-i asigure libera dezvoltare culturală și economică pe care până acuma n'a avut-o.

Cu 1 Cor. 50 fileri poți juca pe 50 losuri

Iată o modalitate bună și ieftină aflată de o bancă din Budapesta pentru a oferi mai multă siguranță de câștig clienților ei. Căci cine joacă de odata pe 50 losuri mai iute poate câștiga decât dacă ar juca pe un singur bilet de loterie. Și acum în război, omul trebuie să-și încerce norocul, căci jucînd pe un los, pe neașteptate îi poate veni un câștig mare. Alte lamuriri, găsiți în pagina patra a ziarului, unde e un anunț mai mare a băncii, care corespundează și în românește.

Dela administrația »Foaia Poporului Român«, Budapest, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Visul Maicii Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Epistolia Domnului

(carte legată) cu porto postal 45 fileri.

Harta Europei împreună cu harta Ardealului

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrajbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 cor., plus 10 fileri porto postal.

Ce răspunde Austro-Ungaria la lămuririle cerute de Wilson

Viena, 6 Martie. — Se știe, că în trecut, președintele Statelor Unite Wilson a întrebat printr-o notă pe guvernul austro-ungar, dacă se solidarizează la punctul de vedere german de a scufunda cu ajutorul submarinelor vapoare în largul mării, fără un avertisment prealabil. Ei, ministrul de externe, contele Czernin, a înmănat ambasadorului Statelor Unite, la Viena, un memoriu, care în linii generale are următorul cuprins:

Înainte de toate trebuie să discutăm metodele folosite de puterile Ententei în purtarea războiului pe mare, fiindcă aceste metode constituie punctul de plecare al războiului înăspriț cu submarine, ce-l aplică acum puterile centrale, și de aici va ieși la iveală în mod luminos ținuta ce a luat-o guvernul austro-ungar. Cu câțiva ani înainte de începerea războiului Anglia, în unire cu celelalte state au început la Haga să puie bazele dreptului modern de a purta războiul pe mare. Aceste învoielii încheiate atunci la Haga, stabileau normele menite să apere libertatea mărilor și interesele neutrelor chiar în timp de război. Cum însă Anglia a intrat în război, îndată s'a și hotărât să rupă caștile acestui tratat internațional. Pe când puterile centrale dela începutul războiului au declarat, că se vor ține de acest tratat, Anglia a și aruncat peste bord cele mai importante dispoziții ale tratatului în chestiune. Ea și-a pus ca scop, să taie puterilor centrale drumul pe mare și transportul pe mare al mijloacelor de subsistență. Apoi a stabilit și o blocadă peste coastele Mării nordului, care serveau și pentru comerțul pe mare austro-ungar ca o importantă poartă de trecere. Prin aceasta împedecare ilegală a importului și exportului pe mare a puterilor centrale, Anglia urmărea să zădărnicească orice activitate a fabricilor fără de număr din statele noastre și astfel să provoace la rebe-

lune masele de muncitori rămași fără de lucru. Când și Italia a intrat în război primul ei act a fost să declare blocate toate coastele noastre, urmând pilda aliaților ei. Austro-Ungaria n'a întârziat atunci să atragă atențiune puterilor neutrale asupra ilegalității acestei blocade. Timp de doi ani puterile centrale au sovăit până ce după o matură chibzuire s'au hotărât să plătească cu aceeași monedă, dinte pentru dinte, și să atace pe dușman și pe mare.

Cu inima amărâtă am dat noi urmare acestei porunci a vremii, căci știam, că libertatea mărilor va fi atinsă prin acțiunea noastră, dar pasul acesta l-am făcut pentru a împlini o datorie poruncitoare, față de popoarele noastre și în convingerea, că acest pas e merit să ajute la triumful libertății mărilor. Și astfel submarinele, cari înconjoară acum coastele Angliei, vestesc popoarelor, cari au nevoie de mare, că nu mai e departe ziua, când flăcările tuturor statelor, în strălucirea libertății reduse, vor falfăi pacinic peste mări.

Obligația ce am respectat-o înainte de a avertiza vaporul înainte de a fi scufundat a fost modificată de noi, tot după principiilor umanității dând la vreme un avertisment general, acela de a nu se folosi vapoarele amenințate cu scufundarea.

Dorim dar să fim înțeleși, că prin închiderea prin submarine a anumitor regiuni de mare nu servește scopului de a distruge vieți omenești, ci numai scopului de a scurta războiul și de a cruța omenirea de noui suferinți, aplicând și Angliei aceeași măsură de izolare cu care a încercat și dânsa să izoleze puterile centrale de restul lumii și prin această presiune s-o facă mai înclinată spre pace. Și scopul acesta îl vom atinge foarte iute și sigur, dacă în acele părți ale Mării amenințate, nu vor fi trimise vapoare, ca nici o viață omenescă să nu se piardă.

Cancelarul Germaniei despre problemele politice interne și externe

Bethmann-Hollweg, cancelarul Germaniei, a ținut ieri în Reichstag la începutul dezbaterii bugetului imperiului, încă unul din discursurile lui mari, frumoase și de o logică puternică, convingătoare. Dăm aici părțile cele mai însemnate din expozitul cancelarului asupra actualei situații militare și asupra țelurilor Germaniei.

Condițiile de pace

— Pe când luptătorii noștri, colo afară, în tranșee, stau în focul tunurilor, iar submarinele noastre cu un dispreț de moarte, străbat mările, pe când noi în patrie nu lucrăm la altceva, decât creșterea noui tunuri și munițiuni, producând și împărțind cu dreptate mijloacele de trai, în mijlocul acestei lupte ajunsă la punctul culminant, pe viața și viitorul imperiului nostru — există o singură cerere a zilei, care domină toate problemele politice externe și interne, anume: aceea, de a lupta și de a birui.

Creditul votat de parlament cu o majoritate covârșitoare, arată lumii întregi hotărârea noastră nestrămutată de luptă până ce dușmanul nostru va fi gata spre pace. Cui va fi această pace, se discută acum mult în presa noastră și în adunările noastre, decând am dat voie să se discute liber țelurile de război. Și în Camera prusacă s'a discutat acum în urma ce pământ trebuie să păstrăm din cel cucerit, precum și alte garanții ce trebuie să ne aducă pacea. Oricât de importante sunt aceste chestiuni, o încă prea de vreme, ca să iau și eu parte la aceste dezbateri. Îi ar folosi la nimica să fac de pe acum promisiuni și să formulez condițiuni. Așa ceva au făcut-o în deajuns du-

manii noștri, dându-și asigurări reciproce, încercând și mai mult popoarele lor în labirintul războiului. Dar exemplul lor nu mă atrage. (Întrepueri: Foarte bine!)

— Pot spune numai atâtă, că noi voim să punem capăt războiului printr-o pace trainică, care să ne dea despăgubiri pentru toată umilirea ce am suferit-o, și care pace să asigure existența și viitorul unei Germanii puternice. (Applauze vii). Aceasta e țelul nostru, nici mai puțin și nici mai mult.

Viitoarea politică internă a Germaniei

Și în privința marilor probleme ale politicii interne, mă mărginesc acum la câteva observații generale. Se discută acum mult la noi despre o nouă orientare a politicii interne. Cuvântul acesta provoacă păreri false. Parcă stă în puterea noastră să ne orientăm altfel decât se poate. Nu, domnii mei! O vreme nouă, cu un popor reînviat, există acum. (Voci: Foarte just!) Războiul urias i-a creat. O generație ca a noastră, care a fost atât de cutremurată în toate fibrele sale, un popor despre care se poate spune împreună cu un poet al nostru pe front, că și fiul lui cel mai sărac a fost și cel mai devotat al patriei, o națiune, care zi de zi s'a încredințat, că numai forța tuturor poate ține piept și înfrânge pericolul din afară. Așa o nație reprezentă forțe vii, cari nu pot fi strânse numai în cadrele unui partid, cu un program spre stânga sau spre dreapta. Problemele mari economice și sociale le vom putea rezolva numai, dacă forțele unite de acum vor continua să rămână unite

și în timpul păcii în interesul puterii interne a statului înainte, ideile naționale au trăit numai în câteva capete, astăzi ideile acestea au cuprins un întreg popor fără deosebire de partid și clasă, formând o unitate indivizibilă.

Germania se va elibera singură

Briand, Lloyd George și alți conducători ai Ententei vor să facă, ca lumea să creadă, că ținta lor e să elibereze Germania de militarismul prusac și să dăruiască poporului german libertăți democratice. Ei bine, unde e vorba, că trebuie să ne eliberăm ne vom elibera noi singuri (Strigăte: Foarte just!) Cât privește militarismul nostru, știm cu toții și a știut-o și Lloyd George înainte de război, că situația noastră geografică ne obligă să avem totdeauna în vedere vorba lui Friederic cel Mare: Pururea de veghe!

Oferta noastră de pace a avut un răsunet viu la statele neutrale. La dușmani însă patima îndărătnică de război a deținătorilor de putere era mai puternică, decât strigătul popoarelor lor după pace. Răspunsul Ententei era mai cutezător și mai grosier decât și l'a închipuit un om cu rațiune dela noi, sau dela statele neutrale. Efectele acestui document barbar de ură și batjocură sunt acum evidente. Alianțele noastre și fronturile noastre stau azi mai ferme iar poporul german e mai unit și mai tenace ca niciodată.

Despre efectele submarinelor

În urma înăsprirei războiului cu submarine am primit proteste și dela statele neutrale din Europa. Desigur, că recunoaștem marile greutăți ivite pentru navigațiunea neutră. Și vom căuta să le ameliorăm după putință. Pentru acest scop, căutăm să dăm statelor neutrale material brut, ca cărbuni și fer, de care au nevoie. Dar mai știm, că toate aceste greutăți se datoresc numai tiraniei brutale pe mare, exercitată de Anglia. Cât privește conflictul cu America, neutralitatea americană este foarte unilaterală, și părtinitoare. Pe când America aprovizionează Ententa cu munițiuni și cerea drumul liber pentru americani, în țările Ententei, același drept n'a fost cerut de America pentru cetățenii americani cari vor să plece în țările puterilor centrale. America apără drepturile popoarelor numai în mod unilateral, contra Germaniei, nu și contra Angliei. Se zice, că Germania distruge vieți omenești. De ce la englezi n'a fost periclitată viața călătorilor americani? Asta numai fiindcă America s'a supus de bunăvoie la poruncile engleze, și fiindcă englezii își pot atinge scopul pe mare și fără folosire de violență. Dar ce s'ar fi întâmplat, dacă America ar fi pus tot atâtă preț pe drumul liber pentru călători și marfă dela America la porturile germane Bremen și Hamburg, cum pune preț pe porturile Liverpool și Londra. (Voci: Foarte just). Dacă americanii ar fi procedat în acest fel, ne-ar fi scutit de impresia tristă ce a produs asupra noastră, felul de judecată american, că a te supune puterii și controlului englez această consună cu spiritul neutralității, dar a te supune măsurilor de apărare germane e în contra neutralității. Regretăm întreruperea raporturilor diplomatice cu poporul american, dar acest pas al guvernului lui Wilson, nu ajută pacea și libertatea mărilor, dorite de Wilson în solia lui. Aceasta încurajează numai pe dușmani în politica lor de infometare a Germaniei și de a mări încă vărsarea de sânge. Războiul înăspriț cu submarine e numai un răspuns al nostru la blocarea prin forțe ce o exercită Anglia contra Germaniei, dela începutul războiului. Succesele de până acum ale submarinelor noastre întrec cu mult toate așteptările. Cifrele exacte nu se pot da încă, dar noi suntem mai mult decât mulțumiți de rezultatele războiului cu submarine.

În general situația pe toate fronturile noastre e favorabilă pentru noi, și soldații noștri viteji privesc cu încredere viitorul. Pe fronturile de uscat, geniul conducerii noastre militare a făcut toate pregătirile necesare, iar pe frontul mărilor, suntem biruitori, așa că putem avea cele mai frumoase perspective pentru lunile viitoare. Armata și întreg poporul nostru sunt însoțite de aceeași voință fermă, de a nu tolera ca patria noastră să ajungă în rușine și să-și piardă libertatea. Aceasta voință ne va aduce victoria.

Mari schimbări în Austria

— O reformă în folosirea limbilor în Austria —

Cracovia, 6 Martie. — »Nowa Reforma« anunță, că în cercurile parlamentare austriace se așteaptă publicarea unui decret imperial, care să cuprindă următoarele dispoziții importante:

1. O dispoziție în ce privește limba obligatorie germană în oficiile statului și în raporturile cu autorități.

2. O ordonanță cu privire la introducerea

limbei oficiale germane în oficiile de stat din Boemia.

3. O dispoziție despre o nouă împărțire a cercurilor în Boemia.

4. O dispoziție pentru reforma în regulamentul Camerei austriace.

5. O dispoziție în chestia modificării constituției boeme.

După publicarea acestui decret vor fi chemați 49 de membrii noi în Camera seniorilor din Austria.

Prizonierii civili austro-ungari din România internați în Basarabia

Zürich, 27 Februarie. — Ziarul elvețian »Bund« publică un comunicat oficial al guvernului român, în care protestează contra acuzațiilor ce îi aduce puterile centrale, pentru că ar fi tratat neomeneste pe prizonieri civili, rămași în România și ar fi transportat pe mulți din ei în Siberia.

Comunicatul semnat de »ministrul de externe« Take Ionescu, zice:

Îndată după declararea războiului guvernul român a cerut celui austro-ungar, prin intermediul consulatului american din București, să schimbe reciproc prizonierii civili cari au între 17 și 50 ani precum și femei, medici, preoți și cei improprii pentru serviciul militar. La această propunere guvernul austro-ungar n'a răspuns nimic și atunci guvernul român s'a văzut silit a-i interna și anume:

Pe cei de 17-50 ani în București, iar pe ceilalți într'un lagăr din Ialomița. Ambele lagăre au fost în repetate rânduri vizitate de consuli generali olandez și american, cari au constatat tratamentul cel mai corect și uman. — Când guvernul român a trebuit să plece în Moldova, toți cei din tabăra din Ialomița, au fost lăsați pe loc, tocmai spre a nu expune femei și copii la marșuri forțate și intemperii. Duși cu trupele au fost numai bărbați valizi de 17-50 ani, cari se găseau la București. Transportarea acestora s'a făcut fără nici o deosebire de restul populației române. Aceștia se găsesc acum instalați în lagărele rusești din Basarabia, unde se află și prizonierii militari ai Austro-Ungariei.

În Siberia n'a fost dus nimeni.

14) Moartea regelui nostru Francisc Iosif I,
15) Despre Românii internați
16) Manifestul noului rege după respingerea ofertei de pace de către Ententa
17) Munca creștină (Nuvelă)
18) Episcopul Orășii mari despre gândul de dezrobire al Ententei

19) Chefii peștilor (Glumă)

20) Nu beți rachiu

21) Urmează 30 de pagini albe pentru notes. Chipurile frumoase ce se află în text sînt:

1. Noul rege și noua regină, în ziua încoronării. 2. Moștenitorul nostru de tron, micul prinț Otto. 3. Turnul dela biserica Mathia. 4 și 5. Două chipuri din alaiul încoronării. 6. Regele Carol în momentul când depune jurământul. 7. Dulapurile cari conțin darul națiunii făcut nouei perechi regale. 8. Coroana St. Stefan. 9. Darul femeilor ungare făcut reginei. 10. Monarhul mort, Francisc Iosif pe catafalc. 11. Regele Carol distinge pe ofițerii vechnici de pe front.

Calendarul acesta de buzunar, prin forma lui mică și draguță, prin întocmirea lui îngrijită cu material interesant și chipuri, cu loc mult pentru notițe — nu trebuie să lipsească din mână nici unui soldat sau econom român — căci este cel mai practic calendar român.

Prețul este de 1 Coroane de exemplar plus 10 fileri porto.

Se poate comanda direct la

ADMINISTRAȚIA

„Foaia Poporului Român”
Budapesta, VII., Ilka-u. 36

Editor și redactor responsabil:
Dimitrie Birăușin.

Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bilanțul operei de distrugere a submarinelor în luna Februarie

Berlin, 5 Martie. În luna Februarie 1917 submarinele germane au scufundat 237 de vapoare. Tonajul la 7 vapoare nu este cunoscut, iar restul de 230 de vapoare erau de 519.845 de tone. Ziarele olandeze aduc o cifră mai mare de vapoare scufundate în luna Februarie, și anume 143, care după naționalitatea se pot împărți astfel: 96 engleze, 45 norvegiene, 38 franceze, 20 italiene, 12 olandeze, 8 suedeze, 7 rusești, 6 grecești, 5 spaniole, 2 daneze, 1 vapor belgian, 1 portughez și 2 americane.

Dela 1 Martie 1916 până la 1 Martie

1917 au fost scufundate în totul 1446 vapoare, de 2,966.326 tone.

Paris, 3 Martie. Un comunicat oficial al ministeriului de marină francez spune, că experiența a arătat, că publicarea numelor vapoarelor scufundate a provocat mari neplăceri, de aceea ministeriul de marină a decis, să înceteze cu aceste publicațiuni și la fiecare săptămână să publice rezultatul războiului cu submarine din săptămână precedentă. Această listă va da numai numărul vapoarelor scufundate.

A apărut Călințarul de Buzunar pe anul 1917.

Un volum tare și ușor, elegant broșat, lipărit pe hârtie fină, prevăzut cu numeroase ilustrații artistice executate și cu un bogat material calendaristic, literar și istoric, în legătură cu războiul. Dămăci numai scut ceva din cuprinsul acestui frumos calendar.

- 1) Parlea calendaristică
- 2) Prevestirea timpului
- 3) Intunecimi de soare și lună
- 4) Noul tarif postal pentru cunoștința tuturor
- 5) Tabela de a socoti camefele
- 6) Rugăciunile ce trebuie să le știe orice creștin
- 7) Stejarul și trestia, Fabulă minunată
- 8) Poezii populare din război
- 9) Frații, nucelă de Al. Ciura
- 10) Glume

11) Despre legea nouă pentru darea de alcool, tămurita pentru popor. E de mare lipsă ca economii noștri să cunoască de aproape această lege și însemnătatea tovarășilor create în urma votării acestei legi.

12) Glume

13) Declarațiile conducătorilor poporului român din Ungaria, despre războiul cu România

Cu câteva Coroane, îți cumperi câteva speranțe

Așa se poate spune acela care și încearcă norocul la loteria pe clase, cumpărându-și un los sau două.

Azi când viața e atât de grea și când munca din fiecare zi nu-ți mai aduce câștigul de care ai avea lipsă să duci un trai mai tihnit — tești amărât și necăjit, ne știind ce-ți va mai aduce ziua de mâine. De aceea e bine să-ți mai legi nădejdea de ceva, care te mai poate scoate din încurcătură, de grijele vieții. Și numai cu câteva coroane, îți poți cumpăra câteva speranțe, adică un

bilet de loterie norocoasă,

dela care poți să aștepti un frumos câștig.

De aceea, cititorii acestui ziar sînt îndemnați, să-și încerce de data asta cu toții norocul lor, jucând la a 38-a loterie de clasă, care începe acum, și a cărei prima tragere are loc luna viitoare, la 13 și 14 Aprilie.

55.000 câștiguri mari

se trage la loteria aceasta, la care iau parte 110.000 losuri. Cu alte cuvinte, tot al doilea los câștigă, și poate câștiga sume mari de 10 mil., 25.000, 30.000, 50.000, 60.000, 400.000, 600.000 coroane.

Cu 1 cor. 50 fileri,

omul își poate deja încerca norocul, cumpărând o optime de los pentru prima clasă. Un sfert de los costă 3 coroane, jumătate 6 cor., iar un los întreg costă 12 coroane.

Banca de mai jos, ca să facă și mai mare siguranța de câștig a cumpărătorilor, a format și mai multe societăți în așa fel ca membrii cari se înscriu în ea, pot juca de odată pe 50 de losuri, plătind tot câte 1.50 cor. pe o optime. 3 cor. pe un sfert, și primesc un bilet cu lista celor 50 losuri pe care au drept de joc și câștig.

Încercați-vă dar norocul, comandând îndată un los dela banca norocoasă de mai jos:

Értékpapír és sorsjegybanc részvénytársaság
Budapest, VII., Ilka-utca 30.